

Analýza vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu Vplyvy na rodinné prostredie, vzájomnú súdržnosť členov rodiny, výchovu detí, práva rodičov voči deťom, základné zásady zákona o rodine, uzavieranie manželstva a na disponibilný príjem domácností viacdenných rodín
8.1 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na rodinné prostredie a špecifikujte pozitívne/negatívne vplyvy na rodinné prostredie.
<i>8.1.1 Spôsobí navrhovaná právna úprava zmenu rodinného prostredia? Ak áno, v akom rozsahu? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu, prípadne dôvod chýbajúcej kvantifikácie.</i>
Navrhovaná právna úprava je bez negatívnych vplyvov a má pozitívny vplyv. Jej pozitívnym vplyvom je vo všeobecnosti zefektívnenie a spružnenie konaní o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých a explicitné ukotvenie spoločnej osobnej starostlivosti ako ďalšej formy osobnej starostlivosti o dieťaťa v zákone č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“). Efektívnejší a adresnejší priebeh konaní o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých môže zároveň pozitívnym spôsobom eliminovať prípadné napäté vzťahy medzi rodičmi, ako aj nestabilnú a neistú rodinnú atmosféru vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Cieľom navrhovanej zmeny v zákone o rodine je podporiť zachovanie, vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb dieťaťa s obidvomi rodičmi aj na čas po rozvoade a rozchode. Exaktnú kvantifikáciu nie je možné matematicky vyčísliť.
<i>8.1.3 Má navrhovaná právna úprava vplyv na demografický rast? Ak áno, aký je vplyv vzhľadom k úrovni záchovej hodnoty populácie?</i>
Bez vplyvu.
<i>8.1.4 Má navrhovaná právna úprava vplyv na odstraňovanie prekážok, ktoré bránia pracujúcim rodičom dosiahnuť želaný počet detí?</i>
Bez vplyvu.
<i>8.1.5 Má navrhovaná právna úprava vplyv na množstvo času alebo príležitostí pre rodičov alebo pre deti na realizáciu rodinného života?</i>
Navrhovaná právna úprava je bez negatívnych vplyvov a má pozitívny vplyv. Eliminovanie neadekvátneho predlžovania konaní o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých a ich efektívnejší, adresnejší priebeh môžu pozitívnym spôsobom vplývať na množstvo času a príležitosti pre rodičov a deti na realizáciu rodinného života. Rovnako tak explicitné ukotvenie spoločnej osobnej starostlivosti o dieťa a možnosť zverenia dieťaťa do tejto formy starostlivosti by mohlo pozitívnym spôsobom vplývať na množstvo času a príležitosti pre rozvádzajúcich sa rodičov a deti na realizáciu rodinného života. Exaktnú kvantifikáciu nie je možné matematicky vyčísliť.
<i>8.1.6 Má navrhovaná právna úprava vplyv na prenikanie látkových alebo nelátkových závislostí do rodín?</i>
Bez vplyvu.

8.2 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na vzájomnú súdržnosť členov rodiny.
<i>8.2.1 Má navrhovaná právna úprava vplyv na vzájomnú súdržnosť členov rodiny? Ak áno, aký? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu, prípadne dôvod chýbajúcej kvantifikácie.</i>
Navrhovaná právna úprava je bez negatívnych vplyvov a má pozitívny vplyv. Možnosť súdu zveriť dieťa pri rozvode do spoločnej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorí obaja majú o takúto starostlivosť záujem a súhlasia s ňou, môže výrazne ovplyvniť súdržnosť členov rodiny. Exaktnú kvantifikáciu nie je možné matematicky vyčíslieť.
<i>8.2.2 Má navrhovaná právna úprava vplyv na posilňovanie väzieb medzi členmi rodiny?</i>
Navrhovaná právna úprava je bez negatívnych vplyvov a má pozitívny vplyv. Možnosť súdu zveriť dieťaťu pri rozvode do spoločnej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorí obaja majú o takúto starostlivosť záujem a súhlasia s ňou, môže pozitívne ovplyvniť posilňovanie vzájomných väzieb medzi členmi rodiny. Exaktnú kvantifikáciu nie je možné matematicky vyčíslieť.
<i>8.2.3 Má navrhovaná právna úprava vplyv na obnovovanie alebo záchranu rodín?</i>
Bez vplyvu.
<i>8.2.4 Má navrhovaná právna úprava vplyv na vznik či pretrvávajúce konflikty medzi členmi rodiny?</i>
Bez vplyvu.
<i>8.2.5 Má navrhovaná právna úprava vplyv na rozpad rodín?</i>
Bez vplyvu.
<i>8.2.6 Má navrhovaná právna úprava vplyv na poskytovanie pomoci pri odkázanosti niektorého z členov rodiny na pomoc?</i>
Bez vplyvu.

8.3 Identifikujte a popíšte vplyvy na výchovu detí.

8.3.1 Má navrhovaná právna úprava vplyv na výchovu detí? Ak áno, aký?

Bez vplyvu.

8.3.2 Má navrhovaná právna úprava vplyv na výchovu detí v rodinách?

Bez vplyvu.

8.3.3 Má navrhovaná právna úprava vplyv na výchovu detí k manželstvu a rodičovstvu?

Bez vplyvu.

8.4 Identifikujte a popíšte vplyvy na práva rodičov voči deťom.

8.4.1 Má navrhovaná právna úprava vplyv na práva alebo zodpovednosť rodičov voči deťom? Ak áno, aký?

Navrhovaná právna úprava je bez negatívnych vplyvov a má pozitívny vplyv.

Navrhuje sa, aby sa výkon rozhodnutia, ktorým sa priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, uskutočňoval vždy v prítomnosti sudcu. Obligatórna prítomnosť sudcu na odnímaní maloletého dieťaťa sa navrhuje pri takom výkone, kedy má pravidelne dochádzať k výkonu rozhodnutia o úprave styku dieťaťa s tým rodičom, resp. osobou, ktorý maloletého nemá vo svojej osobnej starostlivosti. Rešpekt, ktorý by mala budiť osoba sudcu (funkcia), má súčasne psychologický vplyv a môže pozitívne ovplyvniť riešenie konfliktných situácií, ktoré počas odnímania nastávajú. Prítomnosť sudcu v tomto prípade môže pozitívne motivovať zodpovednosť rodiča voči dieťaťu tým, že pri odovzdaní dieťaťa plní svoju povinnosť a odovzdá ho bez extrémnych turbulencií druhému rodičovi.

Exaktnú kvantifikáciu nie je možné matematicky vyčíslieť.

8.5 Identifikujte a popíšte vplyvy na základné zásady zákona o rodine.

8.5.1 Má navrhovaná právna úprava vplyv na chránené záujmy obsiahnuté v základných zásadách zákona o rodine? Ak áno, aký?

Navrhovaná právna úprava je bez negatívnych vplyvov a má pozitívny vplyv.

V konaní o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je prvoradý záujem maloletého dieťaťa v zmysle článku 5 základných zásad zákona o rodine. Navrhovanou zmenou v § 374 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ktorou sa explicitne ustanovuje zásada, že v konaní o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých súd na prejednanie veci obligatórne nariadi pojednávanie, sa zohľadňujú zároveň kritériá v zmysle článku 5 písmen c), d), g), h) základných zásad. Uskutočnenie pojednávania pred nariadením výkonu rozhodnutia sa javí byť ako efektívny spôsob riešenia vzniknutej konfliktnéj situácie. Pozícia sudcu reprezentuje vo vnímaní spoločnosti úradnú autoritu. Touto autoritou smerujúc k dobrovoľnému plneniu môže sudca pôsobiť iba v priamom kontakte s účastníkmi konania. Sudca má rôzne možnosti, vie výchovne pôsobiť na účastníkov a dohovorom ich viesť k dobrovoľnému plneniu rozhodnutím uložených povinností. Má priestor účastníkov poučiť o možnosti súdu začať konať ex officio, napríklad o zmene zverenia dieťaťa druhému rodičovi v prípade nerešpektovania úpravy styku zo strany rodiča, ktorému je dieťa zverené. Výsledkom pojednávania môže byť tiež uloženie povinnej mediácie rodičom, či uloženie povinnosti absolvovať psychologické

poradenstvo.

V explicitnom ukotvení spoločnej osobnej starostlivosti v zákone o rodine sa podporuje základná zásada vyjadrená v prvej vete v článku 5 základných zásad zákona o rodine. Táto zásada určuje prioritu záujmu dieťaťa ako základného hľadiska pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Vzhľadom na to, že každé dieťa je jedinečné a konštelácia jeho životnej situácie je neopakovateľná, zákonodarca v znení článku 5 základných zásad zákona o rodine nevymedzil kogentne definíciu záujmu dieťaťa, ale ponúka príkladným a nehierarchickým spôsobom výpočet kritérií na posúdenie záujmu dieťaťa. Vo výpočte kritérií záujmu dieťaťa sa nachádza okrem iných aj kritérium pod písmenom h), ktoré znie: *Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami.* Návrh zákona prispeje k naplneniu tiež ďalších základných zásad podľa zákona o rodine, napríklad k základnej zásade uvedenej v článku 4, podľa ktorej: *Rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením a povinnosť zabezpečiť rodine pokojné a bezpečné prostredie.* Rovnako sa to týka aj základnej zásady uvedenej v článku 3, podľa ktorej: *Spoločnosť uznáva, že pre všestranný a harmonický vývin dieťaťa je najvhodnejšie stabilné prostredie rodiny tvorenej otcom a matkou dieťaťa.*

Exaktnú kvantifikáciu nie je možné matematicky vyčíslieť.

8.6 Identifikujte a popíšte vplyvy na uzavieranie manželstva.

8.6.1 Má navrhovaná právna úprava vplyv na uzavieranie manželstva? Ak áno, aký?

Bez vplyvu.

8.6.2 Má navrhovaná právna úprava vplyv na preferovaný čas vstupu do manželstva?

Bez vplyvu.

8.6.3 Má navrhovaná právna úprava vplyv na informovanosť ohľadom povahy manželstva a záväzkov medzi manželmi a založenia rodiny?

Bez vplyvu.

8.6.4 Má navrhovaná právna úprava vplyv na predchádzanie rozpadom manželstiev?

Bez vplyvu.

8.7 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na disponibilný príjem domácností viacdenných rodín.

8.7.1 Má navrhovaná právna úprava vplyv na disponibilný príjem domácností viacdenných rodín? Ak áno, špecifikujte tento vplyv s prihliadnutím na počet detí v rodine, ich špeciálne potreby vzhľadom k veku, zdravotnému stavu a prípadne iným okolnostiam. Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu, prípadne dôvod chýbajúcej kvantifikácie.

Bez vplyvu.